

Gemeente Renkum

Voorstel aan de raad

Verantwoordelijk team
Griffie

Nummer

Kenmerk

Raad d.d.
23-02-2022

Paragraaf begroting
2

Portefeuillehouder
M.J.P. (Mark) Sandmann

Steller
Juul Cornips (griffier)
Rolf Sieben (juridisch adviseur)

Datum
2 februari 2022

Onderwerp
**Nadere onderbouwing weigeringsbesluit
bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021'
en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'**

Geadviseerd besluit

1. Op grond van artikel 6:19 Algemene wet bestuursrecht het besluit van 26 mei 2021 om het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7' niet vast te stellen te wijzigen en nader te onderbouwen met de in dit voorstel genoemde argumenten;
2. Het besluit zes weken ter inzage leggen voor beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Toelichting op beslispunten

Op 26 mei 2021 heeft uw raad het bestemmingsplan Hartenseweg 7 en het daarbij horende beeldkwaliteitsplan behandeld en op grond van de beraadslagingen is toen besloten het bestemmingsplan niet vast te stellen. Met uw besluit van 26 mei 2021 om het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7' niet vast te stellen, blijft het huidige bestemmingsplan (zie onderstaande afbeelding) onverkort van kracht. Dit is ook het doel van het raadsbesluit geweest.

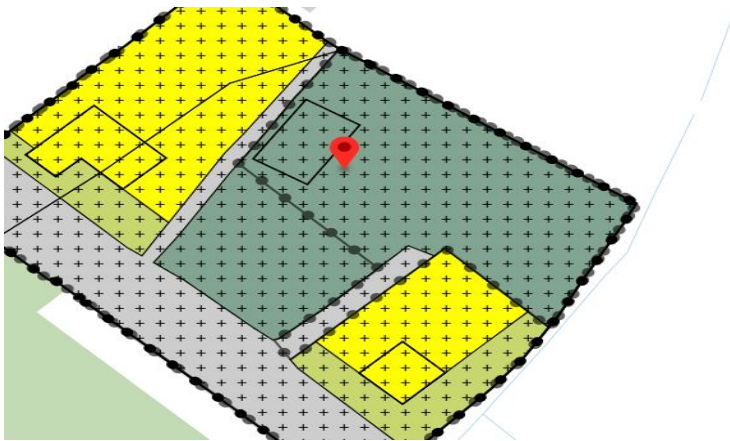
Door uw raad zijn diverse ruimtelijke argumenten ingebracht om het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en het beeldkwaliteitsplan 'Hartenseweg 7' niet vast te stellen. U heeft de griffie gevraagd juridisch advies in te winnen om het besluit en de onderbouwing daarvan te laten toetsen aan de geldende wet- en regelgeving. Dit om te bepalen in hoeverre verwacht kan worden dat het raadsbesluit met de door u ingebrachte argumenten standhouden, mocht dit voorgelegd worden aan de bestuursrechter. Dit advies is gevraagd aan Sieben&Lont-Bestuursrechtadviseurs en wordt in dit voorstel aan u voorgelegd ter vaststelling.

Beoogd effect

Met het nu voorliggende besluit worden de weigeringsargumenten nader geduid.

Kader

- Artikel 6:19 Algemene wet bestuursrecht (Awb) maakt het mogelijk om een al genomen besluit in te trekken, te wijzigen of te vervangen. Eventueel al ingediende beroepen richten zich daarbij automatisch tegen het 6:19-besluit.
- De Wet ruimtelijke ordening bepaalt dat uw raad bevoegd is om te besluiten een bestemmingsplan al dan niet vast te stellen, nadat deze daarvoor in ontwerp ter inzage heeft gelegen. Door het bestemmingsplan 'Hartensweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartensweg 7' niet vast te stellen, blijft het huidige bestemmingsplan gelden. Zie daarvoor onderstaande afbeelding.

Argumenten

Het perceel Hartensweg 7 te Renkum is gelegen in het Renkums Beekdal. Het Renkumse Beekdal is een smal, open landschap met een hoofdbek en parallel lopende (opgeleide) nevenbeken, deels omsloten door bossen. De beek ontspringt ten noorden van de spoorlijn Utrecht-Arnhem en wordt gevoed door enkele sprengen. Het middengedeelte van het beekdal bestaat uit moerasgebieden tussen de parallel lopende beken en uit weilanden die begrensd worden door bossen. De benedenloop van de beek kent in tijden van grote regenval en hoge rivierstand een drassige bodem. Dit gedeelte wordt sterk geleed door de weg Kortenburg en de N225. Ten zuiden van de Hartensweg ligt een bijzonder deel van het Renkums Beekdal. In 2013 heeft het voormalige bedrijventerrein plaats gemaakt voor natuur, waardoor de Renkumse Poort (de verbindingszone van de droge voedselarme Veluwe naar de vochtige voedselrijke uiterwaarden van de Neder-Rijn) compleet is. Het Renkums Landschap is één van de kwaliteitsdragers van de gemeente. Het heeft duidelijk herkenbare en karakteristieke eigenschappen die behouden moeten worden.

1. Huidige bestemmingsplan

In het huidige bestemmingsplan 'Renkum - Heelsum 2013' heeft de locatie de bestemmingen 'Natuur' en 'Verkeer'. Op de kavel is in de bestemming 'Natuur' een bouwvlak aanwezig waar een gebouw gebouwd mag worden met een maximale nokhoogte van 6 meter en een goothoogte van 4 meter. Binnen dat bouwvlak is nu uitsluitend (zie artikel 21.2.1.) een gebouw toegestaan ten behoeve van agrarisch medegebruik en/of het hobbymatig houden van dieren, zoals opslag en dierenstal. Het bouwvlak mag voor 100% worden bebouwd. Op deze locatie staat op dit moment de schuur, die de initiatiefnemer wil(de) vervangen door een woning. In de bestemming 'Natuur' ter plaatse is ook agrarisch medegebruik toegestaan, net als in het daarvoor geldende bestemmingsplan 'Buitengebied, (correctieve) herziening 2008'.

Uit de toelichting (paragraaf 3.5.2) bij het nu geldende bestemmingsplan blijkt dat dit plan consoliderend/conserverend van aard is en er geen mogelijkheden zijn opgenomen voor nieuwbouw

en/of uitbreiding. Dit consoliderende karakter van het bestemmingsplan wordt nog eens benadrukt/bevestigd in de huidige bestemming, gelet op het feit dat er geen wijzigings- of afwijkmogelijkheid is opgenomen. Uw raad heeft er met het weigeringsbesluit bewust voor gekozen op deze plek geen andere functies toe te staan. Immers met uw weigeringsbesluit blijft het huidige bestemmingsplan onverkort van kracht.

Conclusie: met het vigerende bestemmingsplan en het weigeringsbesluit dit bestemmingsplan te wijzigen, zet de raad in op handhaving van de bestaande situatie.

2. Landschapsbasisplan (LBP) 2017

Het Landschapsbasisplan 2017 is op 19 april 2017 door de raad van de gemeente Renkum vastgesteld. Het LBP 2017 dient als input bij de actualisatie van bestemmingplannen of verordeningen. Het LBP 2017 is een sectoraal plan dat een visie weergeeft op het Renkumse landschap en de belangen die daarmee samenhangen.

In het LBP wordt ook verwezen naar de al eerder vastgestelde Strategische Visie 2040 'Renkum (ver)bindt'. In deze visie wordt het Renkums landschap benoemd als één van de vier kwaliteitsdragers die de gemeente Renkum maken tot wat ze nu is.

De Gemeente Renkum prijst zich gelukkig met het prachtige landschap. Een landschap met duidelijk herkenbare en karakteristieke eigenschappen. Aantasting van het landschap heeft in de loop van de decennia al plaatsgevonden en er blijft altijd een risico bestaan dat nieuwe initiatieven het gebied onder druk zetten. Uiteraard zijn niet al deze ontwikkelingen negatief; de afgelopen 10 jaar heeft het Renkumse buitengebied ook positieve ontwikkelingen doorgemaakt. Zo heeft in het Renkums Beekdal het bedrijventerrein Beukenlaan plaats gemaakt voor een natuurgebied, zorgt de aanleg van klompenpaden als het Molenbeeksepad en het Dorenweertse pad dat inwoners en toeristen het landschap kunnen beleven en heeft de aanleg van ecoducten ervoor gezorgd dat planten en dieren de snelwegen kunnen passeren. De strategie 'Behoud door ontwikkeling' staat nog steeds als een huis.

Beekdalen

beekdallandschap (met natuurontwikkeling)

Het perceel Hartenseweg 7 is in het Landschapsbasisplan aangewezen als beekdal met natuurontwikkeling. Ook is daarin vastgelegd dat de zichtlijnen moeten worden behouden.

Conclusie: in het Landschapsbasisplan is het betreffende perceel aangewezen als beekdallandschap met natuurontwikkeling. Gelet op de visie die in het LBP is neergelegd op het Renkumse landschap en de belangen die daarmee samenhangen, past het bouwen van een woning niet binnen dit beleidskader. Wel ontwikkelde initiatieven zien ook niet op woningbouw.

3. Strategische visie 2040

De Strategische visie 2040 is in december 2010 door de raad vastgesteld. Hoofdkeuze 2 van deze visie is een 'be-leefbaar' landschap. Uitgangspunt is dat behoud, en waar mogelijk versterking van de diversiteit in het landschap, voorop staat. Daarnaast moet het landschap worden ontsloten voor recreatieve belevingen (ontspanning en ontplooiing). Het bijzondere palet van authentieke landschappen, zoals in Renkum, is schaars en zal in de toekomst een steeds hogere waardering krijgen. Renkum wil inspelen op langdurige trends die duiden op toename van de zorg voor biodiversiteit, authenticiteit en natuurgerichte recreatie. Renkum blijft in de toekomst zoveel mogelijk ruimte creëren voor de beekdalen. Zo heeft het bedrijventerrein in het Renkums beekdal recent plaatsgemaakt ten gunste van de natuur (EHS - Renkumse Poort).

Conclusie: Het bouwen van een woning past niet in de Strategische visie 2040, een visie die uitgaat van het behoud en de versterking van een be-leefbaar landschap.

4. Ruimtelijke visie 2025

In de Ruimtelijke visie 2025 die in september 2011 door de raad is vastgesteld, is het perceel Hartenkampseweg 7 gelegen in het zogenoemde 'park Veluwewaaier'. Dit park heeft de breedste landschappelijke en cultuurhistorische mix en de meeste potentie voor economische dragers ten opzichte van de andere drie parken zoals genoemd in de visie. Kenmerkend voor dit park is de steeds breder wordende blik vanaf de rivier richting de Veluwe (als een 'waaier'). Het park verbijzondert zich verder door de mogelijkheden voor (bewegend) ontspannen (leisure) en ontplooiing (educatie) in een zeer afwisselend cultuurlandschap. Voor dit gebied wordt gestreefd naar een verder herstel en verdere ontwikkeling van de Renkumse beek en de Renkumse Poort als robuuste ecologische verbindingszone, gekoppeld aan diverse manieren van bewegen en genieten van de natuur langs en om de beek. Daarnaast wordt gestreefd naar samenhang en verbinding van mogelijke recreatieve economische ontwikkelingen in het park en met de ontwikkelingen in de drie dorpen in het betreffende park (productmarktcombinaties, arrangementen e.d.).

Conclusie: gelet op de ambities neergelegd in de Ruimtelijke visie 2025 past woningbouw niet binnen de Veluwewaaier, ontwikkeling is wel mogelijk maar op andere gebieden.

5. Omgevingsvisie 2040

Het college van Burgemeester en Wethouders van Renkum heeft het ontwerp van de 'Omgevingsvisie Renkum 2040' met ingang van 29 september 2021 tot en met 9 november 2021 ter inzage gelegd. De Visie is op 26 januari 2022 door de Raad vastgesteld. In deze omgevingsvisie is het betreffende perceel gelegen in het beschermingsgebied Natura2000 + Gelders Natuurnetwerk. Het perceel heeft verder als kenmerk en kwaliteit 'Divers landschap: beekdalen'.

De beekdalen kenmerken zich door openheid en zijn gelet op hun ecologisch, landschappelijk en cultuurhistorisch waarden van groot belang.

Het gebied is belangrijk als ecologische verbinding tussen de Veluwe en het rivierenlandschap. De beekdalen zijn grotendeels beschermd natuurgebied waar nieuwe bebouwing op onbebouwde en ongebruikte locaties (hiertoe horen ook locaties met planologische rechten) niet wenselijk worden geacht.

Er zijn ook delen die vallen binnen de groene ontwikkelzone en onbeschermden delen. Echter vanwege de natuurlijke en ruimtelijke kwaliteiten van de beekdalen is ook hier nieuwe bebouwing op onbebouwde of ongebruikte locaties in de beekdalen niet passend.

Belangrijke speerpunten voor de beekdalen zijn:

- Natuurontwikkeling;
- Herstel sprengen en beeklopen: het bovengronds halen van ontbrekende schakels;
- Ecopassages in beken;
- Verminderen grondwateronttrekking.

Om aan bovenstaande urgente opgaven gehoor te geven is woningbouw in het landschap niet of minder wenselijk. In het landschap voorzien we daarom geen grootschalige bebouwing. Alleen kleinschalige maatwerkoplossingen die passend zijn in het landschap en op basis van strikte voorwaarden en leidende principes zijn hier denkbaar. Bijvoorbeeld daar waar bestaande bouwrechten en gebruiksrechten aanwezig zijn voor een andere dan een natuur-/bos-functie.

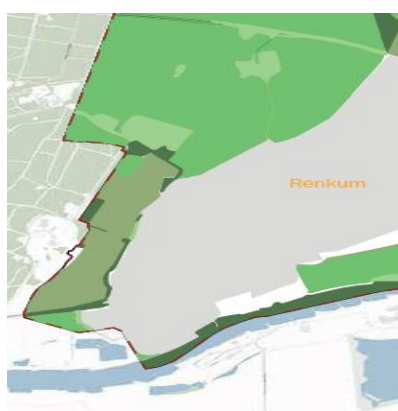
Bij eventuele kleinschalige maatwerk ontwikkelingen (nieuwbouw / functiewijziging) zijn het behouden en/of het versterken van beschermde natuurgebieden vanuit het Rijk en de Provincie, de Natura 2000-gebieden en het Gelders Natuurnetwerk, bepalend. In deze gebieden worden functies vermeden die een duidelijke negatieve invloed hebben op de natuur en biodiversiteit en waarbij geen compensatie mogelijk is. Hier is geen nieuwe bebouwing mogelijk op locaties waar nog geen planologische bouwrechten gelden, uitgezonderd zeer beperkte uitbreiding van bestaande bebouwing of functies.

Het Raadsvoorstel tot vaststelling van de Omgevingsvisie is op basis van een amendement gewijzigd vastgesteld. Kern van het amendement is dat binnen De Groene ontwikkelzones en de onbeschermden gebieden, met uitzondering van die delen gelegen in de (zie kaart pagina 12) als 'divers landschap: beekdalen' en 'divers landschap: uiterwaarden' aangeduide gebieden, onder voorwaarden wel bebouwing mogelijk is. Nieuwe bebouwing binnen 'Divers landschap: beekdalen' wordt dus uitgesloten.

Conclusie: op basis van de Omgevingsvisie 2040 is woningbouw op voorliggende locatie niet mogelijk.

Samengevat:

De gemeente Renkum voert een consistent beleid voor de beekdalen. Behoud en herstel staan voorop, tegelijkertijd zijn ontwikkelingen niet persé onmogelijk. Daarbij dient te worden opgemerkt dat inmiddels ontplooide initiatieven niet zien op woningbouw, maar op natuurontwikkeling en/of recreatie. Vanwege de natuurlijke en ruimtelijke kwaliteiten van de beekdalen is nieuwe bebouwing op onbebouwde of ongebruikte locaties in de beekdalen niet passend. Dat kan alleen daar waar bestaande bouwrechten en gebruiksrechten aanwezig zijn voor een andere dan een natuur-/bos-functie. Op voorliggende locatie (zoals bedoeld in het raadsvoorstel van 26 mei 2021) is dat echter niet het geval. Gelet op alle hiervoor genoemde argumenten is er geen enkele reden om van dit beleid af te wijken.

	Gelders Natuur Netwerk
	Groene ontwikkelingszones
	Natura2000
	Natura2000 + Gelders Natuur netwerk
	Natura2000 + Groene ontwikkelingszones
	De dorpen van Renkum

Kantttekeningen

Geen directe.

Draagvlak

Het voorstel Bestemmingsplan Hartenseweg 7 en het bijbehorende Beeldkwaliteitsplan is op 26 mei 2021 verworpen met 11 stemmen vóór (VVD, FS, PvdA, D66) en 12 stemmen tegen (GL, PRD, GB, CDA).

Aanpak/Uitvoering

Het besluit wordt na vaststelling door uw raad zes weken ter inzage gelegd. Voor belanghebbenden staat beroep open bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Communicatie

Na uw besluit om de nadere onderbouwing van het weigeringsbesluit vast te stellen ontvangen de indieners van een zienswijze én initiatiefnemer van de woningbouw hiervan bericht.

Financiële consequenties

De kosten voor het inwinnen van het juridisch advies komen ten laste van het raadsbudget, meer specifiek de kostenpost inhuur derden.

Juridische consequenties

Artikel 6:19 Algemene wet bestuursrecht (Awb) maakt het mogelijk om een al genomen besluit in te trekken, te wijzigen of te vervangen. Eventueel al ingediende beroepen richten zich daarbij automatisch tegen het 6:19-besluit. Er is dus geen verlies van rechtsbescherming voor (eventuele) appellanten.

WMO-aspecten

Niet van toepassing.

Gezondheid

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Effect op vermindering regeldruk

Niet van toepassing.

Alternatieven

- Wanneer uw raad het niet eens is met de nadere duiding van de argumenten, kan uw raad de argumenten zelf aanvullen/aanpassen d.m.v. een amendement.
- De mogelijkheid bestaat uiteraard ook om een ander juridisch advies in te winnen.
- Wanneer u dit voorstel niet aanneemt, doet de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) een uitspraak over het ingestelde beroep op basis van de diverse ruimtelijke argumenten die tijdens de behandeling in de raad van 26 mei 2021 door uw raad naar voren zijn gebracht.

Wordt het ingestelde beroep gegrond verklaard door de ABRvS dan leidt dit, op grond van artikel 8:72 leden 1 en 2, tot vernietiging van uw besluit van 26 mei 2021.

De ABRvS kan ook gebruik maken van artikel 8:51a Awb en de mogelijkheid tot een bestuurlijke lus toepassen. Het betreffende bestuursorgaan krijgt dan via een tussenuitspraak de mogelijkheid om een gebrek in het bestreden besluit te (laten) herstellen.